

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Vivare Vastgoed
T.a.v. de heer/mevrouw J. Geukens
Meander 825
6825 MH ARNHEM

Datum
8 februari 2020

Zaaknummer
2020-007814

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Locatie
Verschillende wijken binnen de bebouwde kom van Rheden

Gemeente
Rheden

Activiteit
Energetische verbeteringen bij 195 woningen

Beste meneer/mevrouw Geukens,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal

Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03270596, 03270600, 03270604, 03270606, 03297962, 03412618

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

3 van 14

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Vivare Vastgoed, Meander 825, 6825 MH Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 2 juni 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 2 juni 2020 ontvingen wij een aanvraag van Vivare Vastgoed voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en gierzwaluw en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 3 februari 2021 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 27 januari 2021 hebben verzocht.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project/de werkzaamheden op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Vivare Vastgoed, Meander 825, 6825 MH Arnhem;

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

4 van 14

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)		

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007814.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

5 van 14

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007814.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007814.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007814. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-007814.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

6 van 14

16. Het ongeschikt maken van de woningen voor de huismus en gierzwaluw vindt plaats buiten het broedseizoen die globaal loopt van begin maart tot eind augustus.
17. Alle te renoveren woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
18. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden.
19. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
20. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
21. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
22. De permanente voorzieningen voor de gewone grootoorvleermuis moet een binnenmaat hebben van circa 14 x 34 x 11 cm (b x h x d) met een invliegopening van circa 2 cm.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

De aanvrager is voornemens 195 woningen met een energielabel D t/m G te voorzien van na-isolatie. De woningen zijn verdeeld over de Ambtsjonkerstraat, Apollostraat, Prins Bernhardweg, Broekveldseweg, (Korte / Kleine) Buurtweg, Klaproostraat, Massenweg, Nassaustraart, Oranjeweg, W.G.F. Thomassenweg en de Zwarteweg in Rheden, zie bijlage 2. De werkzaamheden zullen onder andere bestaan uit het vullen van spouwmuren, het aanbrengen van dakisolatie en het gedeeltelijk herstellen van voegwerk in de buitenmuren. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd vanaf april 2021 en hebben een doorlooptijd van één jaar.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 2 op pagina 5 t/m 15 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Ecologisch onderzoek Dieren, Rheden, De Steeg en Velp in de gemeente Rheden' (Ecochore, 2018). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 36 nesten van de huismus onder de dakpannen. De meeste zijn toegankelijk vanuit de dakgoot, enkele nesten via gevelpannen;
- 20 nesten van de gierzwaluw onder gevelpannen en zijn toegankelijk vanaf de gevelpannen op de kopgevels;
- acht zomer- en paarverblijfplaatsen, acht zomerverblijfplaatsen en 16 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, waarbij de dieren aan de kopgevels onder de gevelpannen kruipen, vanonder de dakgoot en een enkel individu vanonder de aanwezige loodflappen bij de schoorsteen;
- drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis;
- twee zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger onder de gevelpannen nabij de schoorsteen;
- één zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis onder de kopgevel.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 36 nesten van de huismus en 19 nesten van de gierzwaluw beschadigd en vernield;
- acht zomer- en paarverblijfplaatsen, acht zomerverblijfplaatsen en 16 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, twee zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger en één zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis beschadigd en vernield;
- vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er gefaseerd wordt gewerkt, wordt deels buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw gewerkt. Hierdoor wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 3 op pagina 10 t/m 23 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

8 van 14

werkprotocol 195 woningen in Rheden' (Ecochore, 2020).

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In figuur 2 van bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

- Het ongeschikt maken van de woningen voor vogels vindt plaats buiten de broedperiode van begin maart tot eind augustus;
- Het ongeschikt maken van de woningen voor vleermuizen vindt plaats in de periode van begin april tot half oktober;
- De permanente voorzieningen voor de gewone grootoorvleermuis moet qua omvang vergelijkbaar zijn met die van de tijdelijke voorzieningen, dus een binnenmaat van 14 x 34 x 11 cm (b x h x d) en een invliegopening van 2 cm.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus Gierzwaluw	Door een gefaseerde werkwijze wordt een deel van de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw, dat wil zeggen buiten de periode van begin maart tot eind augustus. De werkzaamheden en het ongeschikt maken vinden plaats onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft).	In mei 2020 zijn 118 nestkasten (type NK GZ o8) geplaatst.	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door het gebruik van gootdrains/borstels of door doorwerkdoek/zeil over de gevelpannen te plaatsen. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.	De ruimte onder de daken blijft toegankelijk voor huismussen. Alle gevelpannen worden met een overstek van circa 3 cm aangebracht, waardoor er toegang is tot de ruimte onder het dak. Het gedeelte van de boeiborden onder de pannen wordt ruw gemaakt voor grip. Er zijn 54 nestkasten (type NK GZ o8) voor de huismus en gierzwaluw beschikbaar gekomen door afronding van een ander project. De foerageer- en drinkmogelijkheden en zandige plekken voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

9 van 14

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis Laatvlieger Gewone grootoorvleermuis	<p>Omdat de werkzaamheden een jaar duren, kunnen de kwetsbare kraam- en overwinteringsperiodes niet ontzien worden. Het ongeschikt maken gebeurt wel buiten deze periodes.</p>	<p>Er zijn 140 tijdelijke vleermuiskasten (type VK WS 01, VK WS 03, ASN 1 en VK MP 03) geplaatst, waarvan 79 kasten van een eerder project en de overige in mei 2020.</p> <p>Voor de gewone grootoorvleermuis zijn 4 kasten (type VK WS 08) geplaatst.</p>	<p>Alle te renoveren woningen worden minimaal een week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 okt en buiten de kraamperiode (1 mei tot half juli).</p> <p>Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.</p> <p>Na het ongeschikt maken dient met een vleermuisonderzoek in de avond een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 sept en 15 okt te worden uitgevoerd.</p> <p>Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden d.m.v. exclusion flaps afgesloten.</p>	<p>Alle 72 kopgevels binnen het plangebied worden voorzien van een vleermuiskast (type IB VL 04 of vergelijkbaar). Bij 10 gevels worden verspreid in het gebied geschakelde kasten geplaatst als opties voor kraam-/ winterverblijven.</p> <p>Aanbrengen smetplanken en boeiborden met tussenruimte van 1,5-2 cm tot de muur. Vanuit de nok naar beneden wordt op circa elke 1,5 m een verticale panlat aangebracht. Hierdoor ontstaan verschillende compartimenten per kopgevel. De onderzijde wordt door een panlat gedicht waarbij in elk compartiment 2 smalle sparingen van circa 5 cm worden aangebracht als invliegopening.</p> <p>Alle gevelpannen worden circa 3 cm overstekend aangebracht waardoor deze in de nieuwe situatie eveneens geschikt zijn als invliegopening voor toegang tot de ruimte onder de dakpannen.</p> <p>Voor laatvlieger zijn in juni 2020 8 permanente voorzieningen in de vorm van geschakelde kasten (1x IB VL 01 en 2x IB VL 02) gerealiseerd.</p> <p>Voor de gewone grootoorvleermuis worden 4 nokkasten gerealiseerd met een binnenmaat van 14 x 34 x 11 cm en een invliegopening van 2 cm.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

Datum

8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

10 van 14

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven op pagina 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol 195 woningen in Rheden' (Ecochore, 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De uitvoering van het project draagt bij aan het verduurzamen van woningen. Doordat de werkzaamheden een jaar in beslag zullen nemen, kunnen de kwetsbare perioden niet geheel ontzien worden. Door de voorgestelde gefaseerde werkwijze wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw en vindt het ongeschikt maken van de te renoveren woningen buiten de voortplantings- en overwinteringsperiode van de beschermde soorten plaats. Wij concluderen daarom dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol 195 woningen in Rheden' (Ecochore, 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op de werkzaamheden van toepassing zijn.

Beoordeling van belang(en)

Het project wordt uitgevoerd in het kader van het landelijk energiebeleid om de woningen te verduurzamen. Daarnaast wordt bijgedragen aan een beter binnenklimaat en daarmee indirect de volksgezondheid. Wij kunnen daarom instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 13 t/m 23 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol 195 woningen in Rheden' (Ecochore, 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Voor de aangevraagde soorten zijn tijdig tijdelijke voorzieningen geplaatst en daarnaast worden voldoende geschikte duurzame alternatieven in de te renoveren woningen gerealiseerd. Hierdoor kunnen de voornoemde soorten in het plangebied aanwezig blijven. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt daarmee niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
8 februari 2021

Zaaknummer
2020-007814

Blad
11 van 14

BIJLAGE 2

Kaart projectgebied

Figuur 1 Plangebied (blauw omkaderd).

BIJLAGE 3

Mitigerende maatregelen

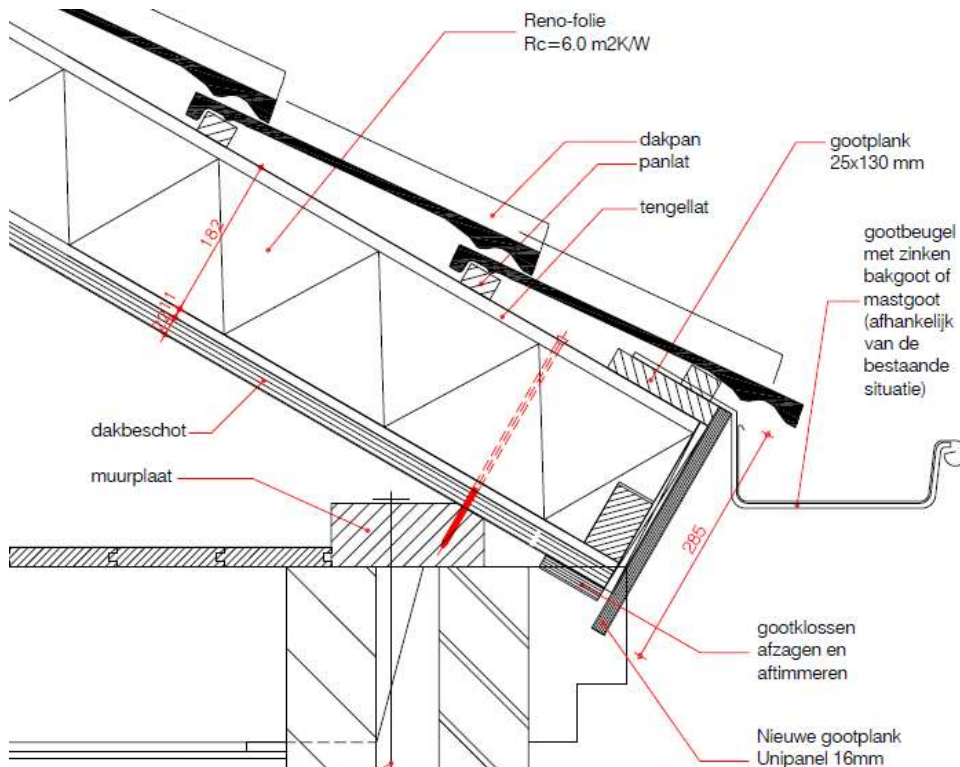
- ◆ - gierzwaluw/huismuskasten - NK GZ 08
- - vleermuiskasten - VK WS 01
- - vleermuiskasten - ASN 1
- ⬠ - vleermuiskasten - VK WS 03
- ⬢ - vleermuiskasten - VK WS 08
- ◆ - vleermuiskasten - ingemetseld (per stip: 1x IB VL 01 2x IB VL 02)
- ★ - vleermuiskraamkasten VK MP 03
- ▲ - nokkast voor grootoorvleermuis

Figuur 2 Locaties van de tijdelijke voorzieningen voor de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. De nestkasten in de paarse cirkels betreffen permanente voorzieningen voor huismus en gierzwaluw.

Datum
8 februari 2021

Zaaknummer
2020-007814

Blad
13 van 14

Figuur 3 Ruimte onder de dakpannen voor de huismus.

Figuur 4 Potentiële invliegopeningen onder gevelpannen voor gierzwaluwen en vleermuizen (l) en potentiële invliegopeningen onder boeiboord voor vleermuizen (r).

Datum

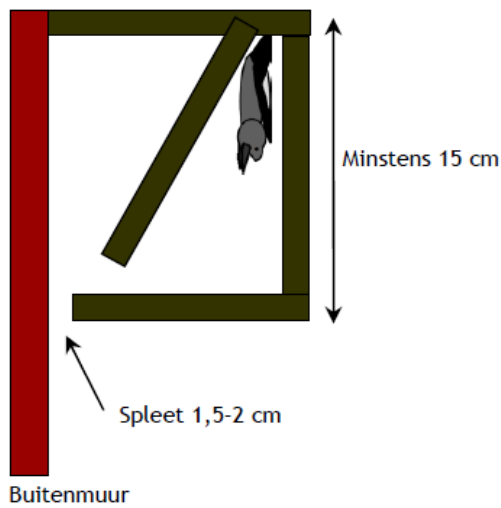
8 februari 2021

Zaaknummer

2020-007814

Blad

14 van 14

- Binnenwerks opgebouwd uit enkele lagen onbewerkt hout. Het lamel in de kast wordt schuin geplaatst waardoor een zogenaamde bolle kast ontstaat.
- Hout bestaat bij voorkeur uit ongeschaafd hout of voorzien van groeven voor houvast
- Kier aan de onderzijde (tussen muur en bodem van circa 2 cm)

Figuur 5 Beschrijving van de nokkast voor de gewone grootoorvleermuis, waarbij de afmetingen voor de binnenmaat circa 14 x 34 x 11 cm (b x h x d) is en voor de invliegopening circa 2 cm.